

Příloha A – Ukázka rozhovoru s respondentem (prarodič)

Máte velkou rodinu, žijete sama, kolik máte vnoučat a jaký je jejich věk?

.. Nó, rodinu mám docela velkou, když, protože mám přítele, tak když se do toho započítají ještě jeho děti, tak to už mám rodinu hodně velkou. Svoje vnoučata mám zatím tři .. a od přítele mám jedno vnouče a dvě se mají brzo narodit, takže pak to bude vnoučat jako máku. (smích)

Kolik máte vlastních vnoučat a jaký je jejich věk?

Tak, mám tři vlastní vnoučata, nejstaršímu, všichni to jsou chlapci, nejstaršímu je, bude brzo sedm, tomu mladšímu bude, bylo nedávno čtyři a tomu nejmenšímu je rok a půl.

Bydlí od vás daleko?

Nebydlí daleko, bydlí v XXX, já bydlím ve XXX, takže se to v nejhorším dá dojít pěšky, ale já za nimi jezdím autem.

Vídáte se, navštěvujete se? Voláte si? Co převažuje?

Nejradši se navštěvujeme osobně, to je nejlepší, často je hlídám. Jak můžu nejvíc, tak se za nima přijedu podívat. ... Když nemůžu přijet, tak si telefonujeme. Telefonujeme si často, .. ale ani né tak s vnoučatama, jako s dcerama, když si domlouváme, kdy si budu moct vnoučata pučit.

Jakými médii je vaše domácnost vybavena?

Počítač používáme, .. ech připojení na internet přes wifinu, televizi, ale nemáme televizi připojenou k internetu, nebo nemáme tu chytrou televizi přes kterou se může na internet, .. máme všechno vybavení spíš ještě starší a, když by jsme si kupovali nový, tak by jsme tohle to určitě využili, že by jsme koupili i tu televizi, která přímo se dá připojit na internet. Ještě máme dývýdýčko, ale moc ho nepoužíváme, ještě máme vlastně satelit,.. ten používáme dost často, hlavně na nahrávání pořadů, které nestihneme, á .. dývýdýčko jsme hodně dlouho už nevyužívali, ... ale máme ho.

Jaký máte telefon a jaké funkce na něm využíváte?

Já mam úplně obyčejný telefon, protože potřebuju hlavně telefonovat a když se nemohu dovolat, tak píšu esemesky, občas vyfotím nějakou fotečku a na nic jinýho telefon nepoužívám.

Využíváte i jiná média ke komunikaci než telefon?

Využívám, využívám média .. , ehm mailem si posíláme různé obrázky, píšeme si vzkazy, na facebooku se hlavně ... kontaktuji s nevlastním vnoučetem, tam si prohlížím jeho fotky, které tam jeho maminka umístí. ... No a to je asi tak všechno, facebook spíš používám na prohlížení a ... ještě se dívám na stránky mladší dcery, která tam má svoje stránky, .. webový. A jinak moc zatím jsme ostatní média nepoužívali, vnoučata jsou zatím malá, ale .. až budou, až trošku odrostou, tak určitě budeme využívat i další možnosti a budeme se to učit vzájemně, protože já to taky neumím, tak se to budu učit s nima, používat různé další možnosti internetu.

O čem si tak povídáte s vnoučaty, když telefonujete, kdo vypravuje víc?

No, snažím se vnoučata do hovoru zapojit, ptám se jich na různé věci, .. co dělaj zrovna, jak se maj? eh .. co bylo ve škole a školce a .. oni mi podle svého věku odpovídaj, někdy se rozpovídaj víc, někdy míň, podle toho jakou maj zrovna náladu, někdy jsou pěkně drzí. Eh .. a snažím se vypravovat, asi zatím dokud byli takhle malí, tak vypravuju víc já a oni mi odpovídaj, na co se ptám. Ten starší sedmiletý už rozvine hovor více, vypráví mi, co třeba dělali ve škole. Tak, tak. ...

Kdo častěji komunikaci vyvolá?

To bych řekla, že je vzájemný, někdy volají vnoučata prostřednictvím maminky a někdy volám já. .. Podle toho kdo si zrovna vzpomene, že by si chtěl popovídat anebo něco třeba domluvit

Zavzpomínejte, jak jste se naučila pracovat s mobilem nebo s počítačem?

Nó .. to musím říct, že mi nedělalo moc velké problémy, že jsem se ráda učila jak na počítači tak na mobilu. Byla jsem, potřebovala jsem to v práci a když začaly ty počítače .. eh jsme v práci mít, bylo to dost složité, protože vlastně tenkrát

komunikoval počítač jen anglicky, tak všechno jsme si museli zapisovat, aby jsme věděli, co vlastně se nás, co vlastně počítač píše, když jsme s ním komunikovali a dneska bych řekla, vzhledem k tomu českému jazyku, kterej se používá na počítači, eh .. k windowsům a k internetu je to dneska všechno daleko jednodušší. Já když jsem začínala na počítači, tak to byl textovej program, byla černá obrazovka a skákaly tam nějaký písmenka a hesla, dneska si to mladý už ani nedovedou představit, že by takhle komunikovali s počítačem, eh .. dneska je to všechno mnohem jednodušší a rychlejší, ale zase na druhou stranu je pravda, že se zase nevěnuju těm nejmodernějším technologiím a těm nejmodernějším médiím, která vlastně to umožňuje, zatím jsem to nepotřebovala, asi kdyby dcery bydlely, já nevím, 300 km daleko, tak .. by jsme už dávno skypovali a eh .. využívali ostatní možnosti, protože ten přímý kontakt by nebyl tak častý, tak by jsme se snažili komunikovat aspoň přes tydlecty způsoby.

Které médium a proč používáte nejraději?

Tak ... pro .. styk s živými lidmi a hlavně s mými vnoučaty a dcerami, tak používám nejradši telefonické spojení, protože ten kontakt je takovej živěj, blízkěj, ale jinak počítač používám na psaní mailu s úřady nebo internetové bankovníctví nebo na získávání různých informací tak .. to používám internet hodně na čtení zpráv, předpověď počasí, jízdní řády a podobné informace, tak ty hledám většinou na internetu.

Jak jste komunikovala s rodinou dříve, vnímáte rozdíly, jak to bylo dříve a dnes?

No .. je to velikánskej rozdíl ... , je to na něco dobrý, na něco zase třeba bych řekla, že to není až tak dobrý, protože člověk si myslí, že když třeba ... dcery nebo rodiny ty blízky odjedou někam na dovolenou a hned se nehlásej, že tam dobře dojeli, člověk hned získává, takovej pocit nejistoty, že se jim mohlo něco stát a že něco není v pořádku. Já když si vzpomenu na svoje mládí, kdy jsem odjela se školou do třeba Rumunska nebo do Bulharska k moři, tak .. jsem poslala rodičům pohled a přijela jsem dřív než ten pohled přišel, takže rodiče museli být smíření s tím, že vlastně 14 dní nevěděli, co se mnou je a jestli jsem v pořádku a museli věřit, že pořádku jsem, protože tenkrát ty možnosti nebyly. Dneska jsou rodiče zvyklí, že ty děti se furt

hlásej, že o sobě dávaj informace, .. já třeba to nenesu tak těžce, ale vím, že moje švagrová od svejch dětí vyžaduje informace, když někam jedou, třeba každou půl hodinu a jak se neohlásej tak začne trojčit a pak jim ještě vynadá, že se nehlásili a nepochopí, že třeba když oni byli na cestě tak zrovna neměli ani čas ani náladu a chuť jí pořád dávat zprávy, že jsou v pořádku. Tak to se mi zdá až zase takový přemrštěný, že někdo to bere tak, že ty děti musej být vlastně pořád pod dohledem, i dospělý děti, teda když to vezmu takhle no.

A poslední otázka: jaký je Váš věk?

(smích) No mně je 61, ale pořád si myslím, že ... komunikuji .. přes média dost jako na ten věk, i když vím, že někteří, kteří nemají právě jinou možnost vídat své vnoučata média, ovládají líp.

Děkuji za rozhovor.